

Í DAG

DANSKAR KANINGAR, ÍD
VISA HVAT TAD KOSTAR
AT KOYRA

VIT skulu her endurtaka, hvat úrslit danskar kanningar eru komnar til, tá talan er um at nýta akfør.

AKFAR	Motorsykla	Meðal bílur	St. bílur
Vekt	80 kg	600 kg	1500 kg
Prisur	5000 kr	14.000 kr	40.000 kr
Bensinnýtsla	30 km/l	10 km/l	6 km/l

FASTAR ÁRLIGAR ÚTREIÐSLUR:

Avskrivning			
Rentutap			
Vektgjald	350 kr	2600 kr	8582 kr
Kasko			

TÁ KOYRT VERÐUR 15.000 KM ÁRLIGA:

Fastar útreiðslur:			
pr km	9,8 oyru	31,2 oyru	53,3 oyru
Bensinnýtsla pr. km	3,6 oyru	10,8 oyru	18,0 oyru
Viðlíkahald pr. km	6,0 oyru	11,0 oyru	11,0 oyru
í alt pr km	19,4 oyru	53,0 oyru	86,3 oyru
í alt um árið	2910 kr	7950 kr	12945 kr

Kannan

KULDASKÁPIÐ er veruliga ein frálík uppfinning, men tað krevur eitt vist ansni, um tað skal geva rætta úrslit.

Einaferð um vikuna eigur kuldaskápið at verða reinsað. Koltólíni verða steiðað, alt tikið útúr, og síðan verður vaskað við flögum vatni; men eingi vaskievíni mugu nýtast. Ein má heldur ikki nýta kniv ella annað amboð at fæa burtur isklumpar.

Kaldasta goymstaplássid í kuldaskápinum er niðri undir koltólunum og á botninum í skápinum. FYRI at luftin skal kunna sirkulera í skápinum, mugu vorurnar ikki standa ella liggja ov tætt saman.

Tu eigur ein ongastíð at leggja vorur inn í skápið, ið annars kunnu goymast aðrastaðni. Føðivörur, ið annaðhvørt seta smakk á aðrar vorur, ella føðivörur, sum taka smakk frá øðrum vorum, skulu altíð verða í ílatum við loki á.

Lagalagasti botnhitn í kuldaskápinum er frá 4 til 6 stig.

Brævkassin

»Brævkassin«, Tað ljóðar millum manna, at hitt nýggja landsstýri hevir í hyggju at avtaka folktalingsseksirnar. Kánn blaðið upplýsa mer, um Føroya lóting einsamalt kann taka hetta stig?

Havnarmaður.

SVAR: Tað er skrásett í grundlógini, at Føroyar skulu hava tveir sessir í Folkatinginum, og her kann tí einki henda uttan eina grundlógarbroyting.

ÚTVARPIÐ

HANDVERKSMEISTARIN OG ÚTVARPIÐ

HÓAST handverk, so legði handverksmeistarinn ikki so stóran dent á hesa fakligu grein, men um útvarpið, sum tað er, segði hann:

Bókur-Ellos

100 ÁRA MINNI.

Í ár er farin 100 ár, síðan Jacob Grimm, annar av brøðrum Grimm, ið eru so víðan kendir fyri síni ævintýr, doyði. Hessiska stjórnin hevir tí gjørt av at hátíðarhalda hetta minni-ísar í Kassel, har brøðurnir gjørdi sitt stóra germanska kanningararbeiði, og har teir frá øllum heimsins londum savnaðu »Barna- og hússögur.« Hátíðarhald verður eisini í Hanau, har teir vórðu bornir í heim og í Steinau, har teir báðu drágra tíð í uppvokstri. Eisini aðrastaðni fyri reika teir framsýningar, har ein fær at siggja myndir av livi og virki teirra.

Ítróttin

EISINI EIN ÍTRÓTT.

Í Dolomittunum er ein fjallatoppur nevndur »Grossen Zinne.« Norðantil er hann steyrrættur og 500 m høgur. Mannir hava roynt, men ikki fyrr enn nú hava 3 týskarar frá München klára at klóra seg upp eftir hesum berginum. Tað tók 16 dagar og 15 nætur. Um næturnar svóvu teir í sovopum, sum hingu í leysari luft á krókum, sum teir høvdu fest í bergið. Tað voru 40 kuldasig um náttuna og 20 um dagin.

Menn halda, at hetta er størsta ítróttabragd, ið nakrantíð er gjørt í heiminum.

HÚS AV BEINAGRINDUM.

Russiskir visindamenn hava funnið eitt 17.000 ára gamalt hús, sum einans er bygt av beinagrindum av mammutum.

Gölvokið var 160 kv. m. veggirnir gjørdir av teimum longestu beinunum í mammutinum. Tvær oføra stórar mammuttíenn, sum teir eisini hava funnið, halda teir hava verið nýttar til útgrevstur.

Samstundis hava teir funnið ein kirkjugarð, holur at goyma mat í, fleiri eldstøð o. m. a.

Leiklist

»SENDIMAÐUR FRÆLSISINS.«

Teknifilmkongurinn Walt Disney er heiðraður við Georg Washington - heiðurstekinum sum »sendimaður frælsisins.« —Hetta er hægsta heiðurstekin í amerikanski frælsisgrunnurin letur og við tí fylgja 35.000 kr.

Sagt verður í frágreiðing grunnsins, at Disney við sínum filmum hevir vist eina ósvikiliga vörðing fyri menning, skjanum og persónliga ábyrgðarkensluni: »Hann hevir lagt bjartskyni uppalarans og fosturlandskærleika í arbeði sitt til gagn fyri mannafrælsis.«

veitst tú?

AT tað í dag t.d. ber væl til at sigla úr Svarta havinum og sigla úr Svarta havinum og norður í Eystursjógvin ella norður í Norð ishavíð.

AT heimsins elsta kanal, sum enn er í brúki, er Suezkanalin, sum varð tikin í brúk í 1869.

AT tað var fransk verkfrøðingurinn Ferdinand Lesseps, sum gjørdi hana, og at arbeðið tók 10 ár.

AT heimsins øtta longestu kanarir eru hesar og tiknar í brúk nevndu ár:

Navn:	km:	ár:
Svartahavíð—Kaspiska havi Sovjet	700,0	1932
Soroka—Hvítahavíð		
Onegarsj. Sovjet	227,0	1953
Volga—Kaspiska hav-ið Sovjet	101,0	1955
Suezkan. Egypt.	160,0	1869
Eystursj.—Norðs.		
Týskland	98,7	1895
Hustonkan. Meksi.	91,2	1940
Sevilla—Cadiz		
Spania	85,0	1926
Panamakan. U.S.A.	81,6	1914

Managt

ORÐABÓKIN.

EFTA — European Free Trade Association (Europeiska frihandils-ókið, sum eisini verður nevnt »Tey sjey.« Skipað í 1960 av londunum Danmark, Noreg, Svøríki, Bretlandi, Portugal, Eysturriki og Sveits. Endamálið er at taka av øll tollgjöld landanna millum. Móivegis felagsmarknaðinum kunnu hest, hvør í sínum lagi, seta tey tollgjöld tey sjálvi vilja, yvir fyri øðrum londum. EFTA-samgongan hevur ikki annað í hyggju enn at gera handlin landanna millum friari.

TANNLEYS. Millum 80 og 100 pst. av øllum menniskjum yvir 40 ár hava eina tannkjøt-sjúku, ið endar við at ein missir tenninar.

Sjúkan »pyorrhoec« er orsök til meginpartin av tannamíssi vaksnanna. Sjúkan hevir onga ptnu við sær; fyrstu tekinu til sjúkuna er, at tenninar verða leysar.

SELMAN WAKSMAN, professari, nobelprísvinnari og uppfinnari av streptomycininum, sigur, at meðallívaldurin hjá fólki fer at liggja um 100 ár móti endanum av 20. öld. Bert higtartil í hesi somu öld er meðallívaldurin farin úr 45 upp í 65 ár — alt orsakað av uppfinningum av nýggjum evnum at oyða bakteriar við.

JÓLAHALD FYRI 30 MILLIARD

Í USA kostaði jólahaldið umleið 30 milliarðir krónur. Brúkt vórðu jólatrø 50 milljónir dollara; hesi vórðu pyntað við lítuklum fyri 15 milj. dollara. Undir trønum lógu jólagávur fyri 5 milljarðir dollara, harav 600 milljónir dollara í berum leikutoyi. Litpappir og litbond kostaðu 200 milj. dollara. Postverkið sendi 10 milljarðir postpakkar og mátti hava 150.000 eyka postboð at greiða jólapostin.

FYRI 20 árum síðan vóru 250.000 fólk í New York yvir 75 ár. Síðan tá er hetta talið trífaldað. Um 6 ár verða 1 milj. ibúgvir yvir 75 ár. Í 1940 vóru 34 ellisheim í býnum; í dag eru 113.

WINSTON CHURCHILL ber orð fyri at verða vorðin heldur deyvur á ellisárunum. Tá hann aftaná langa fráveru motti í parlamentinum, prátaðu tveir tjuglímír, ið sotu aftanfyrri sínammillum um Churchill.

— Synd í gamla, sigur annar. Fólk siga, at hann altíð kennir seg so móðan.

— Ja, sigur hin, onkur sigur, at hann ikki er á fótum meira enn tveir timar um dagin.

Tá vendi Churchill sær á: — Ja, og tey siga eisini, at hann er vorðin so deyvur.

LEFERE, belgiski forsætisráðharrin sigur:

— Í Vestureuropu eru nú bara smá lond — tey, sum vita tað, og tey, sum enn ikki vita tað.

EIN OKONOMUR er ein serfrøðingur, ið kann siga tær, hvat tú skalt gera við peningin, tá tú longu hevir brúkt hann.

FUNDARSAMRÁÐINGAR eru sum leykur, sigur ein samráðingarmaður. Ein flísar av e: lag fyri og annað eftir, og tað sum eftir verður hvørja ferð er bara at gráta yvir.

BEN GURION, forsætisráðharrin í Israel sigur um sovjetjðurskiftuni:

— Fortíð Sovjetleidaranna er eins loyðarfull og framtíð teirra er.

DANIR siga: Várið er í durum, men tað sleppur ikki inn fyri kava.

GEORG BRANDES: Litil er megini í tí blýnum, sum verður til kufur, afturimóti megini í tí blýnum, sum verður til skrift.

VÆL SAGT: Er ein menniskjans lígi at gera mistøk. Tað er tað, tað eru so nógv menniskju til. — Ein kann í dag tryggja seg móti øllum uttan tryggingargenjum. — Ein tvillingur kemur sjáldan einsamallur.

BARNAMATUR

NYTT ORÐ. Í staðin fyri strikur-nar aftanfyrri orðini niðanfyrri skalt tú seta orð, ið hóska saman við orðunum framanfyri. Fyrsti bókstavirnir av teimum nýggju orðunum eisini niðureftir skulu vera navnið á einum djóri:

NAVN —
TARVUR —
ROTA —
PYLSU —

LES RÆTT. Ein stavur brotnaði í maskinuni, tá ið hetta varð skrivað. Stavrurin var F, men áður í tíðini brúktu tey ph, har vit nú brúka F, t. d. Sophia. Vit hava roynt henda stavingarhátúr her:

Phar ephtr phatinum sum Phla phastur phekk phra Phanny aphtur phryri phlotan Phia skaphphadi phra Stephphani.

til gáman

KRIGSSOGA. Tað var undir bardogunum í Noreg í 1940. Tveir norðmenn skuldu njósna nærri eftir einum týskum skansa og høvdu latið seg í eina kúgvahóð. Meðan teir spákað spakuliga á bonum, letur í øðrum:

— Nú reður um at skunda sær burtur?

— Hvát, koma týskarnir, spyr hin.

— Nei, ein kona kemur at mjólka.

BONDIN hevði verið hjá keypmanninum og keypt sær setepílir. Hann spyr keypmannin um setin er góð?

— Góð, svarar keypmaðurin, ja, hon er so góð, at tú mást skunda tær at rýma, tá tú hevir sett niður, at tú ikki skalt fáa slákkín frammaná.

— Elskaða? Eri eg virkuliga tann fyrsti, sum hevir mussa teg?

— Ja — meg eg dugi bara ikki at skilja, hvi øll mannsólk skulu spyrja tað sama.

hugskot

KINA — SOVIET. Viðurskiftini millum tey bæði stóru kommunistaveldini Kína og Sovjet hava ikki verið góð í seinastuni og týkist alsamt at versna. Tað er skiligt at teir stríðast um, hvør valds-harr skal vera yvir heimskommunismuni. Tá Kubakeppan var av komu nógvir kinesiskir blaðmenn til Hong Kong, har teir sógu sína hugsan um Khrushev bart út. Ein teirra segði:

— Khrushev er ein amatørlikur marxistur, sum svikr síni mál fyri einari eftirgivingarfilosof. Hann er avindisjúkur inn á vøxturin og megina í og hjá Kína, eins og ein smáborgarlig kvinna kann vera tað.

VERULEIKI

TAD ER VERULEIKI. AT í 1929 seður P. M. Dam við undirtoke frá øðrum fram upp skot um, at játtaðar verða 500 kr. til frama fyri útguvu av foroyiskum skúlabókum eins og 200 kr. til sambindingar og útbýtan av kvæðabókum.